

En lanthandel i Hyssna Högen 1860

Före 1846 var det förbjudet med handelsbodur utanför städerna, men från detta år blev det tillåtet om lanthandeln inrättades minst tre mil från stadsgränsen.

Nedan följer ett utdrag från en bouppteckning efter Edela Svensdotter från Hyssna Högen, 1860. Hon var gift med Anders Jonasson och vid hennes död hade de åtta omyndiga barn. Hon blev 45 år.

Enligt uppgift (Karin Lundberg, Förläggargårdar i Sjuhäradsbygden) ska det ha funnits affärsverksamhet på Högen från 1846 till 1968. Värderingarna är gjorda i riksdaler och öre. Några andra värderingar i bouppteckningen:

1 häst = 120 rdr, 1 ko = 40 rdr, 1 svin = 10 rdr

Diverse varor		2 tunner blandråg	16
2 wäggur	14.	8 Lisp. hvetemjöl	10.6
1 ½ dusin bordknifvar	4.	4 ½ dito helgryn	5.3
2 täljknifvar	.25	3 ½ dito risgryn	7.
2 ½ dusin hornscedar	3.50	290 lb kaffe	116.
3 ullsackser	.50	160 lb hvit kaksocker	51.
1 skraddare sax 1 liten	1.	55 lb brunt dito	14.
10 lerfat	2.	40 lb puder dito	10.
13 st träskålar	4.	52 lb syrop	7.
3 gl lerkruker	.75	16 buntar tandstecker	3.
3 drecktunner	3.	1 ankare win	21.
3 ankare	2.	4 lb skarp peppar	?
2 tjener 1 sil	.75	6 dito kryd dito	2.
5 bötter	.50	6 dito anis	
1 bismal	.50	3 ¼ lb canel	
1 locka spann	.75	7 lb tvål	
1 hand såg	.50	dito dito	
1 skut gevär 3 pistoler	3.	9 lb draglim	
1 våg balancer	4.	10 lb lackris	
2 Lisp. 1 lb diverse vikt	5.	3 ½ lb gulåcker	
Diverse Handelsvaror		8 lb mönja	
23 Tun. råg	230.	4 buntar bomulsgarn	
10 Dito Korn	80.	60 aln dito laerft	7.
25 Dito Hafre	150.	70 aln foder laerft	3.
3 Dito hvete	36.	211 alnar skinn 55 öre	116.
4 dito malt	34.	9 alnar walmar	4.
¾ tunna ärter	10.50	5 aln halfylle	2.
¾ Dito böner	8.	13 lb hampgarn	10.
		knappar	5.
		Diverse småsaker	7.
		10 dusin kaffekoppar mm	14.
		8 st blac horn	
		5 lb blåsten	1.
		4 lispund bresillja	3.
		8 lispund krita	2.
		8 lispund såpa	2.
		1 ½ kanna tran	2.

lb = skålpund, 425 gram

Lispund = 8.502 kilo

1 ankare = 39.25 liter

Draglim = ett lim som tillverkas av animaliska produkter, t.ex. ben. Används bla vid möbelsnickerier.

Laerft = lärft, ett bomullstyg

Walmar = vadmal

Blåsten = kopparsulfat

Bresilja – trä som importerades bla från Brasilien, användes till textilfärgning

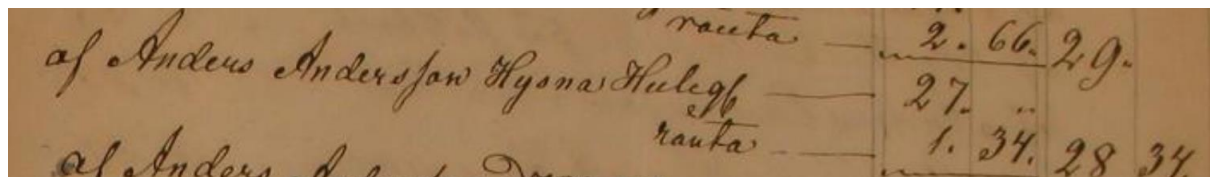
3 Lispund fesk	3.32
2 ½ wåla langfesk	8.
3 dito rackfesk	4.
1 tunna sill	10.
5 tunner salt	20.
40 Lispund fläsk	106.66
4 lb talj	1.32
3 tusen dubbellspik	19.34
2 dito 200 enkel	5.86
500 dubbel	1.60
25 gångar söm	2.8
4 Lispund snus	30.
1 Lispund toback	14.
Suler och läder	63.
hvetete bröd	4.
23 lb å 50 öre per lb	11.50
3 st thebräcker	2.
1 dito brödbacke	.25
2 st carotter	.50
1 lådebänk	3.

Bräcker = brickor

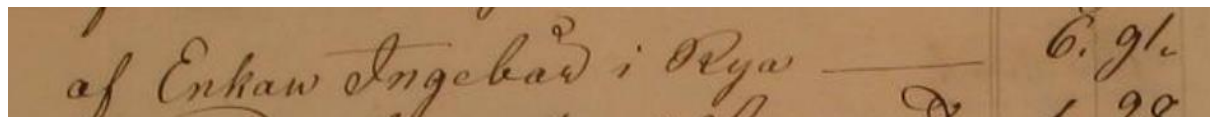
Boet hade skulder till svärföräldrarna Sven Eriksson och Anna Persdotter efter revers den 9 maj 1853 om 500 riksdaler plus ränta om 172 riksdaler. Måste syfta på mannens svärföräldrar.

Tydligen handlade man på kredit. Bouppteckningen innehåller nämligen långa listor på folk i Hyssna, där skulderna är angivna. Här hittade jag tre av mina förfäder.

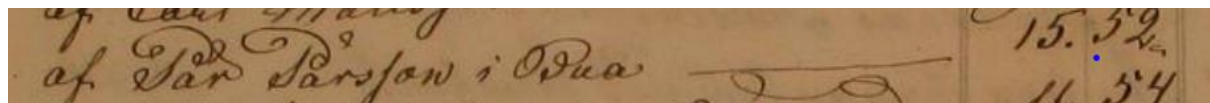
Min farfars morfars far Anders Andersson var skyldig på revers 28 riksdaler 34 öre

Farmors mormors mor änkan Ingeborg Månsdotter i Rya Sörgård var skyldig 6 riksdaler 91 öre

Farmors morfars far Per Persson i Bua Bengtsgården var skyldig 15 riksdaler 52 öre

Källa: Marks häradsrätt FII:59 sid 545 -